

El moment actual

per JOSEP A. TRABAL

L'hora actual de la política marca, inexorablement, el moment del poble. La massa anònima dels que, essent l'element cabdal de la producció, eren, fins fa poc, negligits en absolut, entra cada dia més en activitat. Una acció rica en insospitades possibilitats de millorament social, dintre una civilització cada dia més complexa i menys sòlida en les seves bases actuals.

Cal una nova política, una política adequada a la dificultat del moment present, en tot el món i a les necessitats actuals de la Pàtria. Una política, ço és, una concepció definida i concreta—errada o no, ¿qui gosaria dir-ho? La veritat absoluta on és?—de la humanitat i dels deures i drets recíprocs dels seus components. Un sistema de govern, adaptat a les necessitats presents i momentànies del país. Una visió del futur prou clara i ampla per a condicionar, segons aquesta, l'actuació circumstancial del govern, de forma que les exigències monmentànies d'aquest, no dificultin la normal evolució de la societat, vers un esdevenidor millor.

Perquè l'habilitat que—per tal de continuar en la detentació del poder—s'havia estimat com una codició fonamental del polític, si no la més fonamental i primera, cedeix el lloc, cada dia amb més inusitada rapidesa, davant d'un altra condició autènticament i definitivament fonamental: la competència, recolzada damunt la més absoluta austeritat. La competència, sí, perquè en tractar d'estructurar la vida social i política d'un país, els incompetents, aquells a la cultura dels quals els manca la possessió dels coneixements indispensables, per habilitat que despleguin a camuflar la seva gestió, per molta que es donin a augmentar la perspectiva de les seves realitzacions, per curiosos que siguin a tractar de cobrir la vacuitat del seu pensament amb el ropatge d'una falsa erudició, estan abocats a un fracàs definitiu.

I si a aquest concepte modern i actual de la política, afegim la intervenció contínua del Parlament en el control de la gestió del Govern, s'haurà explicat a bastament el sentit actual de la democràcia dintre la República, tal com ens ha mostrat, en un exemple magne i de transcendència històrica, aquest home de dots excepcionals que s'ha passat 35 anys de la seva vida en l'estudi i la meditació, apartat de l'aiguabarreig de les passions i les enveges humanes, per tal que, en arribar l'hora propícia que el destí li havia reservat, no es trobés mancat dels necessaris coneixements i amb un caràcter afeblit, pels equilibris morals d'una vida excessivament habilidosa. El lector comprendrà que hem alludit a la robusta i il·lustre personalitat política, de don Manuel Azaña.

Això en l'ordre de la política espanyola. A Catalunya, el President Macià, és, actualment, el símbol vivent de les llibertats catalanes i en la joventut inversemblable de la seva activíssima vellesa, la seva obra cabdal ha estat la de possibilitar l'Autonomia a Catalunya. El seu nom quedarà escrit per sempre, en lletres d'or, en les pàgines immortals de la història.

Sota la serenor del seu pensament, juntant-se a l'activitat dels homes que, prescindint de noms i de grups, amb Companys, Aguadé, Lluhi, Humbert Torres, Santaló i tots els altres elements que es comfonen dintre el